

No més avans sense deure.
No més deure sense avans.
Els deure individuals són imprescriptibles. Legislacions i incanalicions. • Legislar la Llibertat veia prestat de garantia, és cometre acentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És lliert, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. • La caritat qu'ensalza al qui la humiliant al qui la reb, té d'esser substituïda per la solidaritat, qu'agermana y revela als qui la practican. • Mentres el món no es compingui de sera lliure, iguals éntingents, no pod haver hi pau entre la raça humana.

LA TRAMONTANA defensa els principis liberals més avançats, sense atenuació de cap mena. • La TRAMONTANA és altament moralista, tenint per base fonamental de la moralitat el respecte a totes las idees y la germanor de tots els pobles. • La TRAMONTANA en política defensa sempre el més avansat contra el més reaccionari, y s'ocupa de las necessitats d'una gran reforma social que transformi el món de ser del productor, avuy subjeit al capitalisme. • La TRAMONTANA no està afiliada a cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sense compromissos ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLITIC VERMELL

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

Espanya, 1 peseta trimestre. — Estranger, 2
Las suscripciones se pagan por anticipado

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, L.º, BARCELONA

Pels pagos s'admeten llibranças del Giro Mètan, lletres de feli cubre y sellos de 5 céntims. No s'admeten llibranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 céntims. — 30 exemplars, 1 pt.
Surt a llum puntualment cada diumenge

LA FARSA ELECTORAL

Encar qu'am molts embolics y fent d'arrenca-caixals presentin als seus amigs als virtuts fenomenals:

el poble fuig d'ells y crida veyentlos tan gatamaulas: — May més en la nostra vida creurèm las vostras paraulas.

RECORD

En Josep Llunas y Pujals, director de «La Tramontana», continua pres preventivament en las presons d'aquesta ciutat per atacs al catolicisme...

Els beneficis de la ley, que poden afavorir a qualsevulla criminal, no poden en aquet cas arribar a un periodista defensor dels drets del poble treballador.

Obrers tots: no olvidem aquesta elocuent lliaso.

*****

CLAMANT JUSTICIA

El nostre apreciat company en la premsa «L'Autonomia de Reus, quin redactor es l'esser pres per l'autoritat militar per suposades injurias a l'exercit van esser companya de pres del director de La Tramontana y van entrar de lo qu es l'era amb en J. Llunas...

*****

LA PRISION

Diversos col·laboradors han respost al director de la revista en el primer numero que el popular director de La Tramontana seria pres preventivament...

El nombre de Lluenas marca reconstruccion i idees i el nombre de Lluenas marca reconstruccion i idees i el nombre de Lluenas marca reconstruccion i idees...

La llibertat no es un fet, no es un privilegi, no es un favor, no es un caprici, no es un caprici, no es un caprici...

Se'ria bo de que se pensase en dar llibertat a Lluenas, no obstant que, però les que més, nos hem fet el nostre cargo de los sentimientos morales...

Se funda Lluenas, para pedir su libertad provisional, en el artículo 34 de la ley de Enjuiciamiento Criminal...

pronunciada sentencia en su casa, cuando porque el espíritu y la letra de la ley procesal no puede ser más que ser favorable.

El abogado al tiempo de pronunciarse la sentencia pudo el Tribunal sustituir con el mismo la prisión preventiva del procesado, sin duda que sería en perjuicio de que aquella hubiese podido ser convalidada...

Y el respecto al actual estado del procesado, creemos que debe considerarse la libertad provisional, menos como poder disfrutarse de ella...

En la respectiva provincia, podrá ser el Tribunal a quien, mediante habeas, la libertad del inculcado, para que, habiendo ya en su poder, intente que, cuando se le presente, se le conceda la libertad provisional...

De todo lo expuesto se desprende bien claramente que Josep Llunas debería estar en libertad provisional en tanto los recursos de casación no hayan sido resueltos...

A la consideración de la prensa toda, queremos que extampado queda. Entendemos que todos estamos en el deber de abogar por la libertad del director de La Tramontana...

«Que ens toca a nosaltres dir després de llegit y meditat l'article que havem transcrit a les nostres columnas? Res, perquè l'injusticia resulta més que sobradament manifesta...

passos de res gran ni de res noble desde unas columnas que no més estan destinadas a adular als poderosos...

Saluda, el 28 Abril de 1903. Crecillat Director: Vag a donarli compte d'un succe...

El despenge, a casa de dos quarts d'horas del mati, en plena hondona, han tingut un espectacle i magut un esclafit de molts d'habes...

Un avisa y l'altre venia per la ciutat de Ronda, y quasi després del Teatre dels Camps, abint van treballar...

Van ficar el descalçador Casillas en una orquereta d'allo pres, abint van curar de primera intencio una ferida...

Aquí si que pod dir-se al pobre Casillas: Ha anat a buscar llibra y s'ha portat tranquil.

Un altre dia si bucaré de politica local, y especialment d'assumptes de treball, puix la present es la meua llibra.

Mani y disposi del seu amic

Un Obrero

EL PRIMER DE MAIG

Per començar en la meua de l'Autonomia de Reus i dedicar a tots els treballadors de l'Espanya

Desna la feyna, haurat primerat, ni qu'ets burgesos hi calen, en jaig; am que'ns renuncia d'ovos el salari...

Quant las cantos bellas esclaten nos caletas, y els aucells canten atronant l'expay, y el tra martrua donant vida als haizers...

Punt de venda, en casa de l'autor, Villaciuel, 19, principal.

L'aprovació dels pressupostos, que tindrà de ser la més interessant pels diputats, està actualment sent objecte de la fronda, més significativa per part dels actius: tots els pares de la patria de les actuals corts.

Si no hi ha un bon punt de vista, no hi ha cap que el governant no pot a par i a par.

El dia 30 d'aquest mes se celebrà a Capellades el matrimoni civil dels hereu-pensadors Joan Mora i Paula Fort, fent de testimonis Marcel·lí Balleu i Josep Muntal.

Nostra ambició als quíscos saben presenciar de rimes religioses en actes que per nosaltres és necessària la religiositat.

MORTALS

Més curis són qu'els curts de vista els curis de l'intel·ligència en un llibre ple d'ideas no hi veuen res més que l'error.

Maldat és la presència tan sola que veu la gent que ignorància no té, ni pot, ni vol, ni pot, ni vol, ni pot, ni vol.

Donc l'importància a la frida l'assessora a la concepció, de propi del crisi que que la veu i creu.

Venera, doncs, les obres d'art, perquè no és tal cosa molt més que veure es mirar, com tanta gent fa en el món.

Contingent de l'ordre i aliat de la vida i al cel, es prova de certa gent que demana que no hi veu.

Son gervils sense un detall del que no veu l'estrella l'importància de veure per allò que veu bona gent, veu i veu, no hi ha veu.

Tot hom té el seu contrari que de l'exterior de l'alta, no el veu i veu el que veu, com que a la vista del cel, tot hom té el seu contrari.

Hi era arribat el Cristóbal de per casualitat, al de les corts a la veu, no hagués fet també un altre.

JOAN ALADON

Un tripulant del Reine Regente s'ha salvat d'un modo tan especial que no n'hi fet un qüestionari. L'exposició als meus factors per veure si li trobava la via al miracle qu'em semblava qu'aquest fet determinava.

Se tracta d'un mariner que, sense dubte per tenir més d'heretge que de creient, va prometre el luxe de tirar un piro a una imatge catòlica, i naturalment qu'en aquets temps que corrien, no se si beneïts o beneïts, no podia fallar-li el castig, i va ser portat a la presó, amb la qual va resultar que no sent a bord a l'anar a l'angel el boicó, s'ha salvat de morir en aquell trist naufragi.

Vale dig in malitiam vobis als delictis de Deo, si alix fa tot, si a qd, tot, i que vobis vobis pñ, vobis.

Un diari de Madrid, l'excastelari El Galbo, va publicar a fi de la setmana santa el següent article:

Com de costum, el Sr. Castelar anirà a les Corts en el panteó que desde altre anys se li reserva en el carrer de la Cavallada, i com gran recompensa seguit las preces de la Iglesia en un llibre de honor.

Res d'el estrany qu'el liberal ex-federal, canter i salser actual de la monarquia borbònica, vagi amb las remulgadas diames de l'arrogancia a veure en llog de preferència, perquè

aquest ell, com aquelles ellas, fins de la devoció en fan objecte de luxe i d'ostentació com la dona pública que s'exhibeix mudada però més agrada.

Y a propòsit de la devoció de Castelar, no podem per menos de dedicarli avuy una decima escrita en honor d'ell fa ja prop de vint anys, que diu així:

CASTELAR (EMILIO)

Gradu de gran poder, su ideal cristiano, y el mismo en su vida, su corazón de ayer, hombre a quien forma de ver con un santo le apostrofa a abrazar la cruz simbólica del amor del Redentor, y predicar con fervor en una iglesia católica. (Anast. M. Salmerón, Mensaje, de Madrid, 1876.)

Si concidera ja al fray Castelar aquest seu pasgrista de Tany 76.

En Salmerón, un dels pocs diputats qu'ha discutit els pressupostos, prou s'ha esgargameilat posant de relleu las injusticias del de Gracia y Justicia en la part que la referencia a las pagas del clero, pero no tan sola la seva veu s'ha perdut en el desert de l'indiferencia d'unas Corts a tot per comploure al clericalisme, sino que fins aquells periodics de Madrid que més cridan per economias y alardejan devedgadas d'avansats, com El Imparcial y El Liberal y d'altres, per aquest istí, li han fet el buyi al senyalar els abusos de las grossas y abundants pagas de l'alt clero, que per cert resulten ben poc en armonia am las dels que s'en podrian dir proletarios de notata.

Estem en un món tan ple d'injusticias y de hipocrasias, que ni la legal distribució dels diners destinats a mantenir el clero pod escapar de la corrent general d'afavorir al poderós a costa de tirar al debil contra una cantonada.

Un predicador sagrat va dirigir-se als seus feligresos desde la trona d'una de las iglesias de Valencia, excitants a resar molt y molt fins a conseguir la conversió dels periodistas incredulos.

Perfectament: conhanho tot a las oracions y no portantnos a la presó, els catòlics donarian provas de refiar-se bon xic més de la Providencia que are, qu'és refian, en aixó dels periodistas heretges, molt més del fiscal que de Déu.

Y consti que parlem, desgraciadament, per experiencia.

El papa dels catòlics, Lleó XIII, ha escrit una carta dirigida al poble alabant el seu esperit religiós, però afirmant que no será felix al poble ingles, perquè Déu no el beneïra, fins que torni als braços de l'Esglesia catòlica.

Y als inglesos l'argument estranya y d'aport poder del qu'el paga sin dia, repartit lo serí tota com auster, a Italia, Austria, Portugal y España.

Un noi de Vilassar ha caygut desde el campanar de l'Esglesia al carrer, quedant mort a l'acte.

Ja veg la rahó de considerar miraculosa aquesta desgracia: que cayent cap a terra, ha agalat el pobre noi el camí del cel.

Quina història qu'aixó no pogui servir de consol als desventurats pares de la desgraciada criatura!

El bisbe de Lugo m'ha desat bíau. Obrant com basuriam fet qualquevells dels que pensen heretica d'incrédulament, ha obert una subscripció pera alvarer a las familias dels tripulantes del Reine Regente.

No, se si aquest senyor bisbe ha fet també dir missas pels dibuets, cobradas a preu de tarifa. Però consti que també s'ha recordat dels vius. Y que merex a un aplaus de tot hom, pensu com vulguis.

La rahó se de donarse a qui la tingui. Encare que sigui un bisbe.

El libel, diari republicà y creg que fins am pretensions y tot de socialista, qu'es publica a Madrid, prova el seu amor a la classe obrera tenint en la seva impremta noys de l'heretgia a compondre el periodico, recompensantlos

aquest pesat treball am la fabulosa suma de quatre pesetas cada setmana.

Aquets també serán dels qu'estiman a la classe obrera fins al cel.

Peró a la bossa no hi tequem.

Un feligrés de Dos Rios m'escríu una carta ressenyantme una cerimonia mistica celebrada allí el diumenge am motiu del regalo d'un sant fet a l'Esglesia d'aquella població, que m'està molt bé, però de tal modo el condemnat hi aboca el saler de l'heretgia, que molt contra la meua voluntat em veig obligat a suprimir l'inserció de la carta per no donar feyna als heremites, qu'estan tan empenyats en revenjarnos.

Basta am dir que la cerimonia mistica va tindre molts ribets de ridicula. Y per ara ja n'hi ha prou.

CANTS MÍSTICS

Es adonia m entusiasmam perquè en tot se contradiccion programan l'obscureantism y arripagan oli y cera. Se resulta cert qu'els ulls són el mirall de nostra anima, le d'un pater que coneg, des ser com el fum d'estampa.

A l'entrada dels cercuedes en la potra via meua, que veua la religió, deyan, pagant fog al temple.

Si diu mal d'algun sistema desseguit busca justicic! Si creguerem lo que diuen, allà dalt ja en trobariam.

Un A. VANDERLENI

NABADA. Na primera de animar, conuocant de nos suprema, tres leuers al camp no dina, y el de de non clerical. Un TRINCA CADIRAS

TARJETA. RITA PAREJA DOBLE. CALAF.

Formar amb aquestes cartes el litar d'un drama satílic.

A. B. BRICA. GERONÍMICO. EUBARS. N. I. ELS ELS. IV TEL TEL. J. VIDAL.

SOLUCIONS. A LAS CARINAS DEL MURDO DERRER. Ayuda Española. Compañia: Per pensar en marqués.

Biblioteca de LA TRAMONTANA

Episodio dramático-social

JUSTO VIVES

per A. LORRAZO

de la premsa Literatura Obrerista de Llibres

La Ley y la Clase obrera

Guía-práctico para el ejercicio de los DERECHOS INDIVIDUALES

compilados en las leyes de Repúbica, Asociación, Imprenta y Regulado civil

Un tomo en 107 de 280 páguinas, numerada impresa y encuadernada con cubierta a varios colores

UNA PESETA. De venta en esta ciudad en el kiosco Tanco, Rambla de las Flores, frente a la calle del Hospital, en la librería de J. Azaña, Rambla de la Universidad, número 4, y en la Administración de este periódico.

Imprenta Ronda de l'Universitat, 4 - Barcelona